

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U101317

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-09-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глущенко Надія Миколаївна
2. Glushchenko Nadiia Mykolaivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.07

Назва наукової спеціальності: Онкологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-09-2020

Спеціальність за освітою: автоматика і телемеханіка

Місце роботи здобувача: Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05416946

Місцезнаходження: вул. Васильківська 45, м. Київ, Київська обл., 03022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.155.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05416946

Місцезнаходження: вул. Васильківська 45, м. Київ, Київська обл., 03022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05416946

Місцезнаходження: вул. Васильківська 45, м. Київ, Київська обл., 03022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.49

Тема дисертації:

1. Прогнозування генетичного ризику виникнення злоякісних новоутворень за умов агрегації пухлинної патології в родовах хворих на рак ендометрію та яєчника

2. Prognostication of genetic risk of development of malignant neoplasms under conditions of aggregation of tumor pathology in the pedigrees of patients with endometrial and ovarian cancer

Реферат:

1. У дисертації теоретично обґрунтовано і представлено новий підхід до вирішення актуальної проблеми у галузі онкології щодо виявлення осіб зі спадковою схильністю до виникнення онкологічної патології. На підставі комплексного клініко-генеалогічного обстеження хворих на РЕ та РЯ і генетико-математичного аналізу визначено внесок генетичних факторів у схильності до виникнення ЗН. Доведено доцільність медико-генетичного консультування здорових осіб та родичів хворих на рак різного генезу. На основі алгоритмів визначення внеску генетичної детермінанти у схильності до ЗН та рекурентного ризику виникнення ЗН у нащадків, які представлено у базі даних Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України у модулі “Спадкові ракові синдроми”, встановлено, що частка

генетичної компоненти у схильності до виникнення РОЖРС у родичів I ступеня спорідненості у групах хворих на РЕ і РЯ склала відповідно 53,2 % та 58,2 %, це свідчить про мультифакторний характер захворювання. У родинях хворих на РЕ при типі шлюбу “здорові батьки” (N×N) рекурентний ризик виникнення раку у першій дитини складає 3,8 %, а у другій – 6,0 %. При типі шлюбу “один або обидва батьки хворі” (N×A&A×A) ризик зростає відповідно до 18,5 % і 24,3 %. У родинях хворих на РЯ при типі шлюбу N×N ризик виникнення ЗН у першій дитини складає 2,3 %, а у другій – 4,0 %, на противагу альтернативній сімейній ситуації (N×A&A×A), де цей показник відповідно підвищується до 24,1 % і 38,0 %. Визначено високоінформативні фактори ризику виникнення РЕ на фоні атипової гіперплазії: агрегація у родовах РОЖРС і РОШКТ у родичів I-II ступенів спорідненості (I = 0,93); тривалість менопаузи 1-4 роки (I = 0,85); вік менархе 15 років і більше (I = 0,71); відсутність вагітностей (I = 0,55); наявність маткових кровотеч у менопаузі (I = 0,50); ІМТ – 36,0 кг/м² і вище (I = 0,50). Створено веб-орієнтований програмний продукт для прогнозування виникнення ЗН за умов агрегації онкологічних захворювань в родовах “Cancer Genetic Risk” на основі розробленого об’єктивного підходу до оцінки числового еквіваленту індивідуального генетичного ризику виникнення ЗН у родичів I і II ступенів спорідненості з метою формування нових стратегій профілактики. Визначено критерії, за якими оцінюють генетичний ризик: для осіб молодше 50 років при значеннях $\geq 6,7\%$ констатують високий ризик розвитку раку, тоді як для осіб 50 років і старше – при показнику $\geq 7,3\%$.

2. The dissertation work theoretically substantiates and presents a new approach to solving the current problem in the field of oncology - an identification of people with a hereditary predisposition to cancer. On the basis of a comprehensive clinical and genealogical examination of patients with EC and OC and genetic and mathematical analysis, the contribution of genetic factors to the predisposition to the MN occurrence was determined. The expediency of medical and genetic counseling of healthy individuals and relatives of patients with cancer of different genesis has been demonstrated. Based on the algorithms for determining the contribution of the genetic determinant to the MN predisposition and the recurrent MN risk in the offspring, which are presented in the database of RE. Kavetsky Institute of Experimental Pathology, Oncology and Radiobiology, NAS of Ukraine, in the module “Hereditary Cancer Syndromes”, it was found that the part of the genetic component in the predisposition to CFRS in the first degree relatives in the groups of patients with EC and OC was 53.2% and 58.2%, respectively, indicating the multifactorial nature of the pathology. In the families of patients with EC with the type of marriage “healthy parents” (N×N), the recurrent risk of cancer in the first child was 3.8%, and in the second - 6.0%. With the type of marriage “one or both parents are sick” (N×A and A×A), the risk increases up to 18.5% and 24.3%, respectively. In families of patients with OC with the type of marriage N×N, the risk of the MN developing in the first child was 2.3%, and in the second child - 4.0%, in contrast to the alternative family situation (N×A and A×A), where this index increased up to 24.1% and 38.0%, respectively. Highly informative risk factors for EC development on the background of atypical hyperplasia were identified: aggregation of CFRS and CGIT in the pedigrees of the I-II degree relatives (I = 0.93); duration of menopause of 1-4 years (I = 0.85); age of menarche 15 years and older (I = 0.71); no pregnancies (I = 0.55); the presence of uterine bleedings at menopause (I = 0.50); BMI of 36.0 kg/m² and higher (I = 0.50). A web-oriented software product for predicting the MN occurrence under the conditions of aggregation of oncological diseases in the pedigrees “Cancer Genetic Risk” based on the objective approach to assessing the numerical equivalent of individual genetic risk of MN in the I and II degree relatives in order to form new strategies of cancer prevention has been developed. Criteria for assessing genetic risk have been determined: for persons younger than 50 years values $\geq 6.7\%$ indicate a high risk of cancer development, while for persons 50 years and older values $\geq 7.3\%$ indicate a high risk.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бучинська Любов Георгіївна

2. Buchynska Lubov Georgiivna

Кваліфікація: д. б. н., 14.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Храновська Наталя Миколаївна

2. Khranovska Natalia Mykolaivna

Кваліфікація: д. б. н., 14.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Россоха Зоя Іванівна
2. Rossokha Zoia Ivanivna

Кваліфікація: к. мед. н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чехун Василь Федорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чехун Василь Федорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.